

doba, za katero mora biti pripravljena mladina. Tem besedam dr. Korošca lahko zaupamo, da jih bo uresničil, ako ga bodo pustili dalje časa pri krmilu naše prosvete. On je znal naš slovenski narod vzgojiti in pripraviti na veliko prevratno dobo po svetovni vojni, da smo ji bili kos brez revolucije in prelivanja krvi. Ta veliki mož in narodni vzgojitelj bo znal tudi sedanjo mladino pripraviti, da bo brez posebnih prekucij šla naproti oni veliki dobi, ki prihaja na svet.

Svéta si zemlja in blagor mu, komur plodiš —
z oljem mu lečiš razpokano dlan,
šrambe mu polniš in vina mu vračaš za znoj,
daješ sena in otave za vola, ki vlačil je brano,
hodil pred plugom in družno potil se z oračem;
točiš cveticam v čaše medu, da pride bučela
gnana od tajnih skrbi pomladi na delo za božič;
ni gospodinje strah mrazov, zakaj nje družina
dvojno obleko ima, in čuješ na tnalu,
trlice? In osnutek na statvah čaka že votka.

Oton Župančič, »Duma«.

Po Jugoslaviji

Opozicija v naši državi prišla zopet prepozno. Ta usoda jo je zadela takrat, ko je takoj po sklenjenem narodnem sporazumu z dne 26. avgusta 1939 zamudila ponujeno priliko, da bi vstopila v vlado. To velja predvsem za srbske demokrate, ki so takrat še bili pod vodstvom Ljube Davidoviča, medtem ko jih zdaj vodi Milan Grol. Na naslednjih te usodne napake še vedno trpi demokratska politika. Kar se tiče JNS, ni bila storjena ta neopredvidnost, da bi ji ponudili vstop v vlado, ker JNS bi ponudbo takoj sprejela. Saj se med vsemi opozicionalnimi skupinami najbolj peha za koncentracijsko vlado. Pri tem stremljenju jo krepko podpira del socialistov, ki jih vodi profesor Divac; temu delu pripadajo tudi socialisti v Sloveniji. Toda želje opozicije so se zopet izjalovile. Opozicija je zopet prišla prepozno. Namesto zaželjene koncentracije je prišla rekonstrukcija z vstopom g. dr. Antona Korošca v vlado.

Samostojna demokratska stranka je v glavnem bila zasidrana na Hrvatskem. Zadnji čas njeni pogledi veljajo tudi Sloveniji, kjer želi izpodrinuti JNS. Glavno njeno zatočišče je mariborski »Večernik«, ki je okoli sebe začel

zbirati krog svobodomiselnih razumnikov, kateri so nezadovoljni z voditelji JNS. Sedaj pa preti ista usoda Samostojni demokratski stranki na Hrvatskem, katera je zadela JNS v Sloveniji: začela so se ji majati tla pod nogami. Pri občinskih volitvah v banovini Hr-

vatski se je pokazalo, da so Srbi začeli obračati hrbet tej stranki ter se nagibati k JRZ. Prosvetna organizacija stranke z naslovom »Seljaško kolo« je odpovedala stranki pokorščino ter šla na pot politične pregrupacije. In ker se dvema nesrečama rada pridruži še tretja, je bilo v Zagrebu ustavljeno glavno politično glasilo stranke »Nova riječ«. Tako se mariborskemu »Večerniku« odpira možnost, da avanzira za glavno strankino glasilo.

Cestna dela iz dohodkov cestnega sklada

Kakor znano, posedamo v Jugoslaviji državne in banovinske cestne sklade, iz katerih se zajemajo viri za izpopolnitev našega cestnega omrežja.

V naslednjem navajamo podatke o dosedanjih dohodkih državnega cestnega sklada in delih, ki so bila izvršena iz teh dohodkov, oziroma ki so še na programu.

Na podlagi dohodkov državnega cestnega sklada je bilo leta 1938. in 1939. najeto posojilo za izpopolnitev naše cestne mreže v višini 240.000.000 din. Predvideno pa je najetje še posojila v višini 1.500.000.000 din. Dejanjski dohodki cestnega sklada so znašali od 1. julija 1939 do 31. marca 1940 132.000.000

din. Iz sklada pa je bilo v tem času izdano 86.300.000 din.

Gradbeno ministrstvo si prizadeva, da bi se naša cestna mreža čim bolj izpopolnila ter da bi bile naše ceste v dobrem stanju. Veliko pažnjo posveča ministrstvo tudi odpravi prevelikih ovinkov, klancev itd.

Za cestna dela skrbi 84 tehničnih oddelkov, ki delajo na ozemlju vseh naših 347 okrajev. Poleg tega pa skrb za ceste tehnični oddelki pri banskih upravah. Poleg teh tehničnih oddelkov pa je ustanovljenih še 20 terenskih tehničnih sekcij, ki skrb za gradnjo novih cest in mostov.

V letu 1940. je delavnost teh terenskih sek-

Preteklost sodobnih tihotapev. Marija Parette iz Albanove v bližini Neaplja v južni Italiji je veljala za zgledno mater. Kadar je šla z doma, jo je bilo le redko kdaj videti brez deteta, ki ga je nosila, toplo zavitega, ljubeče v svojem naročju. Ta zgladna materinska ljubezen je gnila tudi nekoga podčastnika finančne straže, ki je gospo Marijo nekega dne srečal na cesti. Začel je z njo pogovor, pohvalil jo je za voljo njene skrbi za otroka in je hotel malčka končno malo pobožati. A kdo opiše njegovo presenečenje, ko je pogledal malo pobilje in je na blazini opazil ne rožnatega obraza majhnega zemljana, temveč vrat precej debele steklenice. Ta steklenica je bila napolnjena z alkoholom, ki ga je hotela

Junak divjine

Ameriški roman

*

1.

Erik je ves dan sedel v sedlu. Plemeniti konj Blisk je bil vzdržan in se je le malo poznala na njem utrujenost. V dolini je oblaček prahu še vedno kazal pot za žiginskimi tatovi. Erik jim je sledil od naselbine, ne da bi ga bili opazili. Vroč dan je imel za seboj, mučno ježo skozi pragozdove. Blisk si je moral med zaraščenimi koreninami in prepletenim grmičevjem često utirati novo pot. Včasih mu je moral pri tem tudi jezdec pomagati. Stopiti je moral s konja in z nožem delati prostor med zapletenimi vejami. Od časa do časa je jezdi na rob gorskega grebena in od tam je videl, da so tatovi gnali živino v Sončno dolino. Erik je računal s tem, ker je tam bil edini pašnik med skalami in prepadi. Tatovi so vse storili, da bi svoje preganjalce že v začetku gorskega grebena spravili na krivo sled, toda Erik se ni dal zavesti. Najprej jim je sledil po izsušeni strugi gorskega potoka, ko pa so sledovi prenehali na kamenitih tleh, je odjezdil na gorski greben in od tam je kmalu zagledal čredo med divjimi prepadi. Nato jim je kar naprej sledil. Tatovi

so zapustili sotesko Tiago in zavili v zelo težko dostopno ožino, ki jo je le malo ljudi poznalo.

Zdaj so bili izpostavljeni Eriku, ne da bi slutili. Jezdec je bil na tisoč metrov visokem vrhu na kalifornijski zemlji. Okrog njega so se dvigale granitne stene. Nad njim se je razprostiralo blede nebo, ki so ga pokrivali prozorni oblaki. Zahajajoče sonce jih je krvavoderče pobarvalo. Rdeča barva pa je vse bolj bleдела in se spreminjala v sivo. Sonce je naglo tonilo in sence so postajale vse večje. Čez čas pa je rdeča krogla izginila za obzorjem in na zemljo je legel mrak.

Erik je skočil s konja. Določenega načrta še ni imel, a na pol je sklenil, da bo napadel tatove. Zrhljal je sedlo in pred konja je vrzel nekaj prgišč ovs. Nato je šel na rob gorskega vrha in je tam sedel. Od spodaj je prihajal k njemu divji živžav: mukanje živine, topot kopit, vpitje in hreščanje vej. Trpek smeh mu je zaigral okrog ustnic: zavest, da se v ožini pasejo Samovi biki in njegova živina, mu je pognala v glavo kri.

Da, tam spodaj so Samovi biki, njegova čreda in Moranovo govedo. Pet tisoč živali se je paslo v dolini. Tatovi so očitno imeli namen, čredo odvesti še više na sever in tako zabrisati vse sledove. Morda so hoteli poskusiti srečo na strmih prelazih Sierre Nevade.

Precej globoko pod Erikom je štrlel iz gore skalnat balkon. Ljudi, ki so na njem sedeli in se s hrbiti nasla-

cij zaradi izrednih razmer bila nekoliko manjša ter so se v glavnem samo dovrševala že začeta dela. V ta namen je bilo izdano okoli 100.000.000 din.

V letih 1938. in 1939. je bilo iz štirimilijardnega posojila izdano za ceste 187.500.000 din, poleg tega pa je bilo v ta namen uporabljeno tudi posojilo v višini 240.000.000 din. Na podlagi dohodkov cestnega sklada je bilo izdano za ceste torej nad 400.000.000 din. Sedaj so izdelani načrti za zgraditev, oziroma modernizacijo cest za 700.000.000 din.

More se računati, da bo na podlagi dohodkov cestnega sklada ter novega posojila v

višini 1.500.000.000 din še na razpolago kljub že izdanim 427.500.000 din še 1.572.500.000 din. To je vsota, ki bo na razpolago za izvedbo cestnega programa, ki je že izdelan. Po tem programu so predvidene v Sloveniji naslednje nove ceste:

Kranj-Naklo-Jesenice-državna meja,
Celje-Ljubljana,
Ljubljana-Novno mesto,
Ljubljana-Sušak in
Ljubljana-Logatec-državna meja.

Cesta iz Maribora do Celja torej ni predvidena.

Premestitve kapucinske duhovščine. Iz škofje Loke je prestavljen v Ptuj o. Dionizij Pristovnik, iz Studencev pri Mariboru v Ptuj o. Jakob Vučina, iz Maribora v Varaždin o. Alfonz Kšela, iz Ptuja v Karlobag o. Štefan Lesjak, iz Ptuja v Osjek o. Fortunat Vrečič, za kaplana v Studence pri Mariboru pa o. Milan Zavratnik.

Nova sveta maša v Mariboru. V nedeljo, dne 14. julija, bo v mariborski stolni in mestni župni cerkvi sv. Janeza Krstnika daroval prvo sv. daritev g. Janko Pajk. Slovesen vhod v cerkev bo ob 9.30, nakar sledi pridiga g. stolnega dekana dr. Fr. Cukale. G. novomašnik je zadnjo nedeljo v mariborski stolnici prejel z drugimi lavantinskimi bogoslovci sv. mašniško posvečenje, študira pa na bogoslovni fakulteti ljubljanskega vseučilišča. Je sin knjižgoveškega mojstra Cirilove tiskarne g. Franca Pajka.

Osebna vest. Za starešino okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je bil imenovan tamošnji sodnik g. Maks Ašič.

Avtomobilska nesreča. Anton Modrič, trgovec s svinjami iz Sivca v Banatu, je imel na poti vagon svinj za Slovenjgradec in Dravograd. Dne 5. julija so se peljali v avtomobilu iz Slovenjgradca proti Dovžam strojni mehanik Jože Tišlar, Janez Berložnik, Friderik Dorbini in že omenjeni Anton Modrič. Avto je šofiral Berložnik pod nadzorstvom Tišlarja. Avtomobilu je prišlo nasproti več žensk. Berložnik je izgubil oblast nad avtomobilom

Novice iz domačih krajev

Duhovniške vesti. Imenovan je bil za dekana dekanije Rogatec g. Julij Vajda, dekanjski upravitelj pri Sv. Križu na Slatini. — Umeščen je bil za nadžupnika v Rogatec g. Ferdinand Pohraški, župnik pri Sv. Vidu nad Valdekom. — Postavljeni so bili: za kaplana v Rogatec g. Ivan Rajner, tamošnji provizor; za provizorja pri Sv. Vidu nad Valdekom g. Maks Ledinek, I. kaplan v Ljutomeru; za I. kaplana v Ljutomeru g. Franc Pečar, tamošnji II. kaplan; za vikarja-pomočnika v št. Ilju pod Turjakom g. Justin Oberžan, tamošnji kaplan; za provizorja na Vurbergu g. Josip Mlaker, mestni kaplan v Ptuj; g. Ignacij Feguš, II. kaplan pri Sv. Juriju ob juž. žel.,

za tamošnjega I. kaplana. — Prestavljeni so bili gg. kaplani: Ivan Voda od Sv. Lovrenca na Pohorju za II. kaplana v Ljutomeru; Rudolf Jerman iz Hoč v Ptuj; Štefan Zver iz Črensovcev k Sv. Andražu v Slov. goricah z delokrogom pri Sv. Martinu pri Vurbergu. — Nastavljeni so bili za kaplane gg. semeniški duhovniki: Alojzij Verbnjak pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Franc Zagradišnik v Hočah, Karel Žel pri Sv. Juriju ob juž. žel. (II.), Mihael Grešak v Laporju. — Bolezenski dopust je dobil g. Vinko Kolman, provizor na Vurbergu; obenem se mu je dodelilo službeno mesto II. kaplana pri Sv. Lovrencu na Pohorju.

Stari in izkušeni Lloyd Georg, ki bi naj vstopil v angleško ministrstvo

Cordell Hull, zunanji minister Združenih držav Severne Amerike

General Henrik Stimson, novi ameriški vojni minister

General Stulpnagel, vodja nemške komisije za izvršitev premirja

njali na gorsko steno, si le s težavo opazil. Toda dim jih je izdal. Oster duh se je dvigal do Erika in dražil njegov nos. Mladenič se je previdno umaknil, skrbno je pazil, da s premikanjem ne bi sprožil kakega kamenčka, ki bi se kotil do tatov in vzbudil njihovo pozornost. Ko se je spet vzravnil, je začel razmišljati. Može, v družbi katerih se je bil podal za zločince, so daleč zaostali in ni bilo niti najmanjšega izgleda, da bi prispeli sem pred odhodom živinskih tatov. Trmasti Sam je pregovoril može, da so zavili na napačno pot, ki se vije po izsušeni strugi gorskega potoka. Stari osel je popolnoma pod vplivom ognjevite Anite Orloga, ki se je bila priključila zasledovalcem. Dekle je ves prvi dan žlobudralo in možem dopovedovalo, da je tista steza prava. Toda Erik je spoznal zvitost tatov. Kakih sto krav so nagnali v tisto ožino, da bi svoje zasledovalce preslepili. In to se jim je radi Samove kratkovidnosti in Anitinega prigovarjanja posrečilo. Zasledovalci so zdaj gotovo že spoznali prevaro in iščejo izhod iz soteske. Misel, da bodo tatovi živino gnali po strugi, ki je ležala globoko med skalami, do Vražje kotline, je bila nespametna, toda Erik je zaman govoril. A zakaj si je Anita vtepla v glavo misel, da je tatinska tolpa izbrala tisto strugo? Saj je vendar pametno dekle! Nerazumljivo! Nenadoma se je bil vzbudil v njem sum, ki pa ga je takoj zadušil. Zdaj se mu je spet vsiljeval sum. Sklenil je, da bo po povratku domov bolj pazil.

Njega Anita ni mogla pregovoriti. Ločil se je od drugih in sledil svojemu nagonu. Kmalu je uvidel, da je na pravi poti. Vzpodbodel je konja in dirjal. In zdaj je na cilju: pod njim so tatovi in ukradena živina. Konja je odvedel v gozd. Sedlo je spet pritrdil. Nato se je vrnil na prejšnji prostor. Legel je in strmel v globino. Vseh tatov ni videl, a je sklepal, da jih ni dosti. Pod njim so bili štirje može in toliko jih je najbrž bilo na pašniku pri čredi. En človek proti osmim!

Erik je koval načrt za napad. Najprej bo napadel bandite, ki so sedeli spodaj pri ognju. Ti so mislili, da so dobro zavarovani pred napadom, ker niso računali na to, da bi jim mogla od zgoraj pretiti kaka nevarnost; gorska ploščad, na kateri se je Erik skrival, je namreč na videz bila nedostopna. Mladenič je gorel od nestrpnosti. Njegove oči so se zlovesče svetlikale. Upal je, da bo naposled razkrinkal lopove, ki že nekaj mesecev sem strahujejo naselbino. To namreč ni prva čreda, ki jo neznan tatovi ženejo proti Nevadi. Tri Erikove sosede je »tolpa sivih jezdecov« popolnoma izropala, tako da so se morali odseliti. Nihče ni vedel, kdo je dal tolpi to ime. Tako so pač imenovali skrivnostne tatove, a njih samih ni nihče poznal in tudi za njihovega voditelja niso vedeli.

»Torej: eden proti štirim!« je zamomljal Erik. »Če jih bom v spanju presenetil, bo napad uspešen. Ako pa bo tudi samo eden buđen, je izid borbe negotov.«

Paretejeva vtihotapiti v Neapelj! Hišna preiskava v njenem domu je spravila na dan še deset takšnih, skrbno v otroško posteljo spravljanih, z alkoholom napolnjenih »dojenčkov«, ki bi morali po vrsti na tihotapsko pot v mesto.

Nenavaden skopuh. V majhnem kraju v bližini Milana v zgornji Italiji je umrl te dni plamonoša, ki si je znal iz svojega malega zaslužka prištediti 400.000 lir. Može je bil seveda zagrižen samec in je na mesec porabil samo 50 lir. Njegovo skopuštvu je šlo tako daleč, da je pobiral celo ugasle žveplenke, da si je iz njih delal kličke za čevlje. Za jed ni izdajal skoraj ničesar, kolikor je mogel, je poskrbel, da so mu jesti dajali sorodniki in znanci.

in je zavozil preveč na desno. Lastnik avtomobila Tišlar je opazil nevarnost, zagrabil za krmilo in zavljal na levo. Pri tem je zdrknil avto v kakih 8 m globok obcestni jarek, se dvakrat prekucnil ter zaril v travnik s kolesi navzgor. Vse štiri popotnike je vrglo iz vozila. Prvi se je zavedel Dobrini in se je s težavo privlekel do bližnje žage po pomoč. Lesni trgovec Ivan Čas iz Dobrave je dal svoj avto na razpolago, da so prepeljali poškodovance v bolnišnico v Slovenjgradec. Pri nesreči se je najhuje poškodoval Tišlar, ki si je nalomil tilnik in je pozneje umrl na posledicah poškodbe v slovenjgraški bolnišnici. Škode na avtomobilu je nad 10.000 din. Ostali ponesrečenci pa si bodo kmalu toliko opomogli, da se bodo lahko zdravili v domači oskrbi.

Hudo se poškodoval. V minulem tednu so obiskali kopališče na Mariborskem otoku gojenci kovinarske šole na Jesenicah. Pri kopanju na otoku se je zagnal v plitvi bazen 19 letni Novak Ciril in zadel z glavo na beton. Pri skoku v vodo si je poškodoval hrbtenico, ker je ohromel.

Sprevodnik padel iz drvečega vlaka. V mariborsko bolnišnico je bil oddan 51 letni sprevodnik Štefan Slomšek iz Maribora, ki je padel iz drvečega vlaka in se je nevarno poškodoval pri padcu.

Živ zgorel. V ponedeljek, 1. julija, od dveh do štirih zjutraj je do tal pogorela Boštjanova viničarija v Kacenuku, župnija Prihova pri Konjicah, kjer sta bivali kot viničarki mati in hči Zadek. Pa ni bila to edina nesreča. Še večja nesreča je bila, da je v nekem kotu poleg preše živ zgorel mladenič Sternad Jože, p. d. Dajilov Zep iz Kacena 23. V nedeljo večer je bil z dvema tovarišema v dveh drugih kočah. Okoli polnoči sta šla tovariša spat, Zep pa je šel k Boštjanovi viničariji. Okoli pol dveh zjutraj je začela hiša goreti. Roza je klicala Zepa, ki je v stelji zaspal, pa se je začel pripravljati. Deklina je odšla reševati iz hiše obleko in prašice, Zep pa je legel nazaj in ni dal več glasu od sebe. Mati in hči sta mislili, da je odšel na svoj dom in se nista več brigali zanj. Ko pa je bil ogenj pogasjen, so gasilci opazili lobanje in kup ožganih kosti v kotu pri preši. Vsi so bili prestrašeni. Rekli so: »Telo je zgorelo — kaj bo pa z dušo?« Deklina je od žalosti omedlela. Nezvestno so odnesli gasilci v drugo kočico, kjer se je pa kmalu zavedla in prosila duhovnika na spoved. Sedaj je že iz nevarnosti in je čez tri dni sama odšla na svoj rojstni dom v Gladomes, župnija Venčesl.

Mlad rudar smrtno ponesrečil. V premogovniku v Osenci pri Celju je zasula plast premoga 30 letnega rudarja in družinskega očeta Friderika Zupanca in mu je tako stisnilo prs-

ni koš, da je bil revež mrtev. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke, ki živijo v Loki pri Zusmu.

Otrok padel 5 m globoko. Elizabeta Šobrova, sedemletna hčerka dinarice iz Gaberja pri Celju, je padla doma 5 m globoko in si hudo poškodovala križ. Otroka so oddali v celjsko bolnišnico.

Lokomotiva zadela ob motorno kolo. Na križišču v Medlogu pri Celju se je zadnje dni zopet zgodila huda nesreča. Po državni cesti sta se pripeljala na motornem kolesu 30 letni zidar Franc Jelen in njegova 28 letna žena Terezija iz Device Marije v Polju pri Ljubljani. Motociklist ni opazil na nezavarovanem križišču prihajajočega vlaka. V trenutku, ko je zavozil na progo, je že zadela ob motorno kolo lokomotiva. Sinek je pognal Jelena in njegovo ženo daleč čez cesto, kolo pa je vlekel stroj s seboj kakih 15 m in ga popolnoma razdrobil. Jelen si je zlomil pri padcu desno roko in dobil hujše praske po rokah in nogah ter notranje poškodbe, njegova žena se je opraskala po obrazu. Na omenjenem in tolikanj nevarnem prelazu je bilo že veliko in res hudih nesreč. Čas bi že bil, da bi se to križišče na nek način zavarovalo.

Huda nesreča pri padcu z motornega kolesa. Na Frankolovem pri Celju je padel z motornega kolesa lesni prekupčevalec Ivan Habe. Pri padcu je dobil hude poškodbe na glavi.

Star rudar smrtno ponesrečil. V Kostrivnici pri Kalobju so našli v jarku mrtvega 65 letnega rudarja Franca Polaka, doma iz Jurkloštra. Ker ni bilo na trupu nobenih znakov nasilja, so vsi prepričani, da je starec smrtno ponesrečil.

Od strele na travniku ubito 17 letno dekle. Na Slatini pri planinskem Dobju so spravljali pri Vodiškihovih seno v kupe. Z delom so bili zaposleni vsi domači, starši in otroci. Med delom je ob bližanju nevihte udarila strela v 17 letno Vodiškovo hčerko Nežo, ki je obležala na mestu mrtva. Ničesar pa se ni zgodilo triletnemu otroku, ki je bil tudi na travniku.

Nesreča rudarja. Na 38 letnega rudarja Ludovika Slugo od Sv. Krištofa nad Laškimi se je vsula pri delu plast premoga in mu zlomila desno nogo.

Zidar smrtno ponesrečil s kolesom. Zidar Franc Rems, zaposlen pri stavbnem podjetni-

Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pokazujejo znaki raznih težav zaradi nezadostnega izločevanja sokov, izborna pomaga večtedensko pitje naravne »Franz-Josefove« grenke vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

ku Nikoli Pavliniču v Zagorju ob Savi, se je peljal proti svojemu domu v Šemnik. Pod Medijskim gradom je padel s kolesa in je obležal z veliko rano na glavi. Našel ga je nezvestnega v mlaki krvi neki znanec, ki je poklical zdravnika in ta je odredil prepeljavo v ljubljansko bolnišnico. Rems je poškodbam podlegel. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in dva otroke.

Strela ubila gospodarja. 72 letni gospodar Franc Lovšek iz Gorenje vasi pri Škofji Loki je ob času nevihte vedril pod hrusko sredi polja. Mimo drevesa gre električni vod. Strela je udarila najprej v električni drog, nato pa preskočila v hrusko in ubila Lovška, medtem ko je ostal njegov pes nepoškodovan. Po gospodarjevi smrti je začela zvesta žival lajati ter cviliti, dokler ni priklcala sestre ubitega, ki je oskrbela, da so mrtvega brata prenesli na dom in ga položili na mrtvaški ožer.

12 letni voznik ponesrečil. 12 letni Janez Čepon iz Polhovega gradca je peljal voz desek. Ko je skušal na klancu zavreti težko naloženi voz, je padel pod kolesa, ki so mu povročila življenjsko nevarne poškodbe. Hudo poškodovanega so prepeljali reševalci v ljubljansko bolnišnico.

Elektromonter smrtno ponesrečil. V Dobrunjah pri Ljubljani je udarila strela med nevihto v električni vod in ga poškodovala. Popravila se je lotil 25 letni elektromonter Josip Golar. Preden je začel vod popravljati, je po nesrečnem naključju odklopil napačni vod. Radi te neprevidnosti je bil tok v vodu, katerega bi naj bil Golar popravil. Ko se je elektromonter dotaknil voda, ga je tok visoke napetosti tako hudo poškodoval, da je umrl, preden so ga reševalci prepeljali v bolnišnico.

Transmisija ubila mladega fanta. V tovarni cementnih izdelkov v Ljubljani na Celovski cesti je bil uslužen 16 letni kmečki sin Franc Kavčnik, doma iz Plešivice pri Brezovici. Mladega fanta je zagrabila za obleko transmisija in ga je sukala tako dolgo, da mu je počila lobanja in je dobil tako hude poškodbe po vsem telesu, da jim je podlegel pri prevozu v bolnišnico.

250 kg težak voziček padel mlademu delavcu na glavo. Na Jesenicah se je zgodila proti koncu minulega tedna huda nesreča. 25 letnemu delavcu Leopoldu Pozniku je padel, ko je bil pod dvigalom, 250 kg težak voziček iz petmetrske višine na glavo. Poznika so prepeljali v globoki nezvesti v bolnišnico Bratovske skladišnice na Jesenicah, kjer se bori s smrtjo.

Vinogradniki se opozarjajo, da svoje vinograde poskropijo proti peronospori takoj, ko

Dolgočasna knjižnica. Najbolj čudno knjižnico na svetu ima menda italijanski filmski ravnatelj Rio Caselli v Rimu. Že 25 let zbira po vsem svetu knjige, in sicer najbolj dolgočasne knjige, kar jih more dobiti. Do danes je njegova knjižnica narasla že na 8600 knjig. Pred nedavnim je neki znani italijanski pisatelj pozval Casellija na dvoboje, ko je od njegovega brata zvedel, da je ne navadni knjigoljub uvrstil kar 11 pisateljevih knjig v to zbirko.

Najčedešče ime. Ugotovili so, da je Ana v civiliziranem svetu najčedešče ime. Razširjeno je enako v slovanskih kakor germanskih in romanskih deželah. Izračunali so, da je 24 milijonov žensk, ki se tako imenujejo. Drugo najče-

Dosedanji dogodki so pričali o tem, da je Erik imel opravka s trdimi in izkušenimi možmi. Štirje Samovi hlapci so poizkusili z zasledovanjem »sivih jezdecev« in so vsi z življenjem plačali svojo drznost.

Še eno misel je premleval Erik: ali bi počakal na tovariše? Po krajšem pretresanju jo je zavrgel. Četudi bi tovariši spoznali svojo zmoto in mu sledili, bo do njihovega prihoda preteklo še precej časa. Medtem pa lahko pride k ognju še več lopovov in bo napad onemogočen. Sklenil je, da ne bo dalje zabijal časa.

Medtem se je znočilo. Ko se je mesec skril za oblak, je objela kotlino gosta tema, ko pa se je spet prikazal, je razlil nad pokrajino srebrno svetlobo.

Erik je še pred nastopom popolne teme tehtal možnost, kako bi mogel neopaženo priti s plošče, na kateri je bil, do ognja. Pot je še pri dnevnih svetlobi bila zelo nevarna. Zdaj pa se je zdelo skoraj nemogoče, da bi se mogel kdo spustiti v dolino po skoraj navpični skali. Toda Erik je bil doma v Sierri Nevadi. To gorovje je bilo njegova domovina. Te skalnate stene so bile pozorišče njegovih prvih vaj. Za mladega farmerja tako spuščanje v prepad ni pomenilo težave. Največja nevarnost je bila v tem, da bi se mogel sprožiti kak kamenček in ga izdati. V tem primeru bi ga lopovi lahko ustrelili.

Mladenč je že prestal tudi hujše preizkušnje hrabrosti in hladnokrvnosti. Najprej je določil stezo, po ka-

teri bo moral iti. Pod njim je zijal prepad, ker je plošča, na kateri je bil, brez opore štrlela iz gorske stene. Najprej se je moral vzpenjati navzgor. Previdno se je oprijemal skalnatih izrastkov, z nogami pa je v korenju iskal oporo. Škornji so ga ovirali, a sezuti jih ni mogel. Plošča, na kateri so bili nasprotniki, je bila na levi strani. Iskaje oporo se je polagoma začel spuščati navzdol. Nekako sredi poto je našel ozko, suho strugo. Za nekaj časa se je ustavil, da bi si odpočil. Z rokavom srajce je obrisal pot s čela, ki se mu je v velikih kapljah cedil v oči in ga žgal. Napeto je prisluškoval. Vse je bilo tiho in mirno. Može so najbrž spali. Erik je previdno nadaljeval pot. Vključ previdnosti se mu je primerila nezgoda. Od skale se je odlomil kamen in se skotalil v dolino. Lopovi so k sreči res spali in niso slišali ropota. Mladenč si je oddahnil in se še bolj previdno spuščal niže in niže. Nazadnje je prispel do ozke zaseke, ki je služila za stezico. Tatovi so najbrž po njej prišli v svoje skrivališče.

Mesec so nenadoma zakrili gosti oblaki. Vse okrog je zavladovala tema. Erik se je vlegel in se kot kača plazil po tleh. Počasi se je bližal skrivališču. Nazadnje se je tako približal lopovom, da je mogel razločiti njihove oblike. Res so bili štirje. Ležali so v polkrogu pri ognju, ki je slabotno tlel pod pepelom. Še bolj se jim je približal. Ko je bil za kaka dva metra oddaljen, je previdno vstal in potegnil izza pasu samokres. Stal je na prostoru, ki je bil za kakega pol metra više ko skrivališče tatov.

večina trsov odcvete, najkasneje pa do dne 11. julija.

Novi gasilski dom v Studencih pri Mariboru slovesno blagoslovljen. Stolni dekan g. dr. Fran Cukala je kot namestnik prevz. g. škofa zadnjo nedeljo dopoldne slovesno blagoslovil novi gasilski dom v Studencih pri Mariboru, ki je stal 300.000 din. Popoldne je bila skupna gasilska vaja gasilskih čet župe Maribor desni breg.

Velika nova banovinska cesta na Pohorje. V nedeljo, 4. avgusta, bo prevz. g. knez-škof dr. I. J. Tomažič ali njegov namestnik blagoslovil novo pohorsko cesto, ki vodi iz Hoč preko Reke do Sv. Areha. Blagoslovitvi bo prisostvoval tudi g. ban dr. Marko Natlačen, ki bo cesto izročil svojemu namenu. Slovesnost se bo vršila ob vsakem vremenu. Začetek bo ob 9 dopoldne na začetku nove ceste v Reki pri Hočah. Blagoslovitev ceste se bo izvršila ob 10 na kraju ceste pod Sv. Arehom, nakar bo ob 11 pri Sv. Arehu služba božja pod milim nebom. Priprave za otvoritev ceste vrši skupno z Okrajnim cestnim odborom poseben pripravljalni odbor, v katerem so zastopniki tujskoprometnih in drugih organizacij. Že sedaj opozarjamo prijatelje zelene-ga Pohorja na to lepo prireditve. Opozarjamo udeležence tudi na to, da vseh udeležencev nikakor ne bo mogoče z avtobusi prepe-ljati na kraj slovesnosti. Zato se naj vsak, ki želi vozilo na vrh Pohorja, prijavi Okrajne-mu cestnemu odboru v Mariboru.

Nov vodovod. V št. Janžu pri Slovenjgradcu je bil slovesno blagoslovljen in izročen svojemu namenu nov vodovod, ki je stal 112 tisoč dinarjev.

Rekordno število birmancev v Ljutomerski dekaniji. Ljutomerska dekanija je bila peta in za to leto zadnja, v kateri se je delila letos sv. birma. Birmancev je bilo v tej dekaniji 4522, kar je rekordno število.

Izreden dogodek ob priliki birmovanja. Izreden dogodek je doživela ob priliki letoš-njega birmovanja po Ljutomerski dekaniji župnija Mala Nedelja, kjer je podelil Prevzvišeni bogoslovca subdiakonu Francu Lipičniku diakonat.

Nevarni ovinek bodo odstranili. Na glavni cesti od Sv. Jurja ob Ščavnici proti Ljutome-ru je tik pod Sv. Duhom pri kraju Jamna pri Kocbekovem mlinu zelo nevarni klanec z ostrim ovinkom. Zoper to nevarno prometno oviro se posebno pritožujejo avtobusi, za ka-tere je zelo nevarno. Opisani ovinek bodo od-stranili ter zravnali in bo ves klanec odpadel. Merjenje in odmerjanje je že končano. Z de-lom bodo pričeli na jesen, ko bodo kmetje po-spravili poljske prideleke.

Nov premogovnik. Iz Črešnjice pri Franko-lovem poročajo: Pri nas je zadel letos prasto-sledec Martin Korošec na tri plasti črnega premoga. Zaposlenih je že več delavcev, ki so nakopali nekaj vagonov premoga. Za novi pre-mogovnik so pokazale zanimanje nekatere družbe iz Zagreba, ki so ponujale Korošcu od-kupnino, na kar pa ta ni pristal. Ako se bo premogovnik razširil, bi bilo nujno potrebno, da bi se čim prej začela gradbena dela na ce-sti Črešnjice-Bukovje, za kar je na razpolago kredit 100.000 din.

G. ban otvoril novo cesto Šmartno-Vojnik. Zadnjo nedeljo je bila po g. banu izročena prometu nova cesta Šmartno-Vojnik pri Celju. Za to cestno zvezo je tekla borba celih 45 let in znašajo gradbeni stroški 1.275.000 din. Ob 10 je bila v župnijski cerkvi v Šmart-nem slovesna služba božja, katero je opravil novocerkovski g. dekan in kanonik Pavel Ža-gar. Sv. maše se je udeležil g. ban, g. okrajni načelnik, g. senator Mihelčič in še več drugih uglednih osebnosti iz Celja ter bližnje okoli-ce. Po slovesnosti v cerkvi se je razvil spre-vod do nove ceste. Pri slavlolu se je zbrala ljudska množica v pozdrav g. bana in odlič-nih gostov. Po odigranju državne himne je pozdravil g. bana šmartinski g. župan Jezer-nik, za okraj pa g. Mihelčič. Blagoslovitev je opravil g. dekan Žagar, nakar je govoril g. ban. Njegove besede so bile od poslušalcev navdušeno sprejete. G. ban se je odpeljal po novi cesti v Vojnik, kjer so mu pripravili pri-sršen sprejem. Gostje so bili v Vojniku na kosilu, popoldne pa so si še ogledali novo cestno zvezo Brezovica-Dramlje, ki bo kmalu dograjena.

Pogrešan. Brodarja melanjskega broda pri Gornji Radgoni, 70 letnega Alojza Duha že teden dni pogrešajo. Zadnjič ga je videla nem-ška straža, ko je krmaril brod z nemške na jugoslovansko stran. Promet na tem brodu je zlasti zadnje leto znatno omejen ter obra-tuje le po potrebi. Domnevajo, da je Duh na brodu zadremal, zdrknil v Muro in utonil. Do-ma je bil iz Črešnjice pri Gornji Radgoni, bival pa je po prevaru stalno v Potrni (Laafeld) v Nemčiji, kjer ima svojo domačijo; pri-držal pa si je jugoslovansko državljanstvo.

Požari

Nočni požar je izbruhnil na podstrešju hiše posestnika Kaučeviča v Barislovcih pri Selah v ptujskem okraju. Poslopje je deloma pogorelo. V hiši je stanoval najemnik, kateri je oškodovan za 10.000 din.

Strela je udarila med nevihto v Količevem pri Domžalah v ljubljanski okolici v skladišče Bona-čeve tovarne za izdelavo papirja. Zgorela so tri

velika skladišča za surovine, vendar bo tovarna v glavnem obratovala naprej. Škoda je večmil-jonska, a je krita z zavarovalnino.

Ob pol dveh v noči se je pojavil v Predosljah pri Kranju požar v gospodarskem poslopju go-stilničarja in posestnika Janka Likozarja. Ne-sreča se je razmahnila tudi na sosednje gospo-darsko poslopje posestnice Katarine Sajovic. Ga-silcem je uspelo, da so omejili požar samo na dve poslopji. Škoda je le delno krita z zavaro-valnino.

V Seščah pri št. Pavlu v Savinjski dolini je zgorela viničarija posestnika Antona Golovška. Škoda je za 10.000 din.

V Bukovju pri Slivnici v celjski okolici je za-čela goreti streha na Guzejevi hiši. Gasilci so se omejili radi pomanjkanja vode na obrambo go-spodarskega poslopja in svinjaka.

V Selu nad Poljšnikom na Kranjskem je zane-til udar strele po večer med nevihto gospodar-sko poslopje posestniku Lojzetu Borišku. Ogenj je preskočil tudi na hišo ter ostala poslopja. Hišo so otehi domači in gasilci. Strela je ubila kravo in konja, zgorelo pa je radi hitrega sesutja stre-he devet glav živine. Pogorelec je oškodovan sa-mo na živini za 30.000 din, vsa ostala škoda pa presega 100.000 din, ker je zgorela krma, razno orodje in vozovi. Zavarovalnina je malenkostna.

Ljubosumnost povzročila dvojen zločin. V Ma-riboru v Tomšičevem drevojeu je bil zagrešen zadnje dni ob desetih dopoldne iz ljubosumnosti dvojen zločin. V izdelovalnici papirnih vreč je bila med drugimi ženskimi močmi zaposlena tudi 17 letna Franciška Repinova, stanujoča v Sme-tanovi ulici. V delavnici se je pojavil nenadoma 21 letni mehanični pomočnik Oton Cvetko iz Lim-buša pri Mariboru. Podal se je k Repinovi in spregovoril z njo par besed. Nato pa je potegnil samokres in ustrelil proti njej ter jo ranil v dlan na levi roki. Repinova je zbežala iz izdelo-valnice, Cvetko pa za njo in je ustrelil še dva-krat. Druga krogla je zadela žrtev ljubosumja v vrat, tretja v levo bedro. Po treh zadetkih je bil Cvetko prepričan, da je opravil svoj posel in usmrtil izvoljenko. Nato si je končal sam življe-nje z dvema streloma v glavo. Repinovo so pre-peljali reševalci v bolnišnico, kjer upajo, da si bo opomogla, ker njene poškodbe niso smrtno-nevarne.

Vlom v stanovanje. Na Ormoški cesti v Ptuju je bilo vlomljeno v stanovanje trgovskega na-stavljence Avgusta Nudi, ki se mudi na orožnih vajah. Vlomilec je odnesel 5000 din gotovine in razno perilo.

Med vožnjo napaden in poškodovan. Ko se je 56 letni prekupčevalec z živino Ivan Svetlin z Anskega vrha pri Celju peljal v noči s stremi spremljevalci s tovornim avtomobilom iz Celja proti Ljubljani, ga je eden izmed spremljevalcev v Senovem pri Tuhinju napadel ter ga poškodo-val po očesu in vsem telesu. Svetlina so oddali v celjsko bolnišnico.

Mlad ubijalec pred sodniki. V viničariji posest-nika Senekoviča v Ruperčah pri Sv. Marjeti ob

Pripravil se je za skok. V naslednjem trenutku je skočil v tlečo žerjavico in zavpil:

»Roke kvišku, zaspenci! Kdor se premakne, dobi kroglo!«

Nato je naglo stopil iz žerjavice in se postavil pred može, ki so bili tako presenečeni in preplašeni radi ne-nadnega napada, da jim niti na misel ni prišlo, da bi vstali. V tem trenutku se je prikazal mesec izza oblakov in osvetlil može, ki so držali roke kvišku. Molče so strmeli v cev samokresa. Nato pa so se zagledali v obraz moža, ki jih je bil presenetil. Eden izmed njih je naposled dvignil glavo. Bil je grd, že starejši mož. Drobne oči je sovražno upiral v Erika.

»Oh! Orloga!« je začudeno vzkliknil Erik, ki skoraj ni hotel verjeti lastnim očem.

Ta je v onemogli jezi zaškrtal z zobmi. Erik ga je nekaj časa opazoval, potem pa je nadaljeval:

»Tako torej! Pred svetom se kažeš poštenjaka, skrivaj pa sodeluješ s tatovi. In tvoja hči, Anita, nas je hotela speljati na napačno sled. Zdaj razumem...«

Uthnil je in prezirljivo gledal Orlogo. Ta je na-redil kretanje, kakor da bi hotel vstati. Erik je naperil ce: samokresa proti njemu.

»Le mirno, prijatelj!« je dejal smehljače. »Ne pri-sili me, da bi te sam sodil.«

Erik je bil v veliki nevarnosti in je le osuplosti, ki jo je povzročil njegov nenadni pojav, pripisati, da se je

zanj stvar gladko iztekla. Lopovi so imeli samokrese za pasovi, a jim ni prišlo na misel, da bi naglo posegli po njih. Mladenič je skočil od enega do drugega in vsakemu vzel samokres in nož, ki sta tičala za pasom. Orožje je zmetal na kup.

»Zdaj pa naprej!« je velel. »Pojdite po tisti poti, po kateri ste prišli! Kdor spregovori kako besedo, bo dobil kroglo.«

Može so ubogali. Molče so vstali in drug za drugim zavili na ozko kamenito stezo, ki se je vila nad globino. Paziti so morali, da ne bi zdrknili v prepad.

Erik jim je sledil. Njegov načrt je bil jasen: lopove pred seboj imeti in v dolini, izza njihovih hrbtov, ki bi mu služili za kritje, napasti ostale. Drzen načrt, a ni mu preostalo nič drugega, če je hotel živino v zadnjem trenutku rešiti. In od tistega trenutka, ko je doznal za vlogo, ki jo je igrala Anita Orloga pri stvari, je bil še bolj odločen.

Mladenič je naredil tri, štiri korake in tedaj — je zagrmel strel. V tej ozki dolini, med visokimi skalnatimi stenami je odmeval ko topovski strel. Odmev se je podesetoril. Erik je slišal, da mu je mimo ušesa žvižgala krogla. Takoj je odgovoril s strelom, pomerivši na senco, ki se je prikazala izza neke skale in se naglo vzpenjala navzgor po skalah, ki so tvorile neke vrste naravne stop-nice. Prej teh stopnic ni bil opazil, ker je opazoval samo lopove, ki so bili pri ognju.

(Dalje sledi)

šče krstno ime je Mari-ja. Marij so našli kakih 91 milijonov.

Sedanja vojna grozi z iztrebljenjem nekatere živali. Žrtev svetovne vojne so postali zname-niti zobri iz poljskega pragozda pri Bialowecu na Poljskem. Tudi drugi ostanki teh živali so te-daj skoro popolnoma iz-ginili. Vojna na Norve-škem preti zavoljo gla-da, sekanja gozdov in drugih neprilik drugim redkim vrstam živali. Na prvem mestu je tu ime-novati evropskega losa, ki ga je dobiti razen v Vzhodni Prusiji, v Ru-siji in Sibiriji zlasti v nekaterih delih Skandi-navije. Medtem ko je bil tu ponekod pod strogo zaščito, so smeli drugod v zelo omejenem času streljati samce. V za-dnjih letih so na Norve-škem ustrelili letno po-